MINISTARSTVO KULTURE

1729

Na temelju odredbi članka 104. stavka 4. Zakona o zaštiti prirode (»Narodne novine«, br. 70/05 i 139/08), ministar kulture donosi

PRAVILNIK

O UVJETIMA DRŽANJA, NAČINU OZNAČAVANJA I EVIDENCIJI ZAŠTIĆENIH ŽIVOTINJA U ZATOČENIŠTVU

I. OPĆE ODREDBE

Članak 1.

(1) Ovim Pravilnikom propisuju se uvjeti držanja živih primjeraka zaštićenih životinja u zatočeništvu, te način i postupak njihova označavanja i vođenja evidencije.

(2) Nepoštivanje uvjeta držanja i skrbi o životinjama propisanih ovim Pravilnikom, koje dovede do uginuća, teških ozljeda, produljenje ili ponovljene patnje životinje, smatrat će se mučenjem životinja.

(3) Životinje na koje se odnosi ovaj Pravilnik su jedinke zavičajnih ili stranih divljih svojti proglašenih strogo zaštićenima i zaštićenima Zakonom o zaštiti prirode i Pravilnikom o proglašavanju divljih svojti zaštićenim i strogo zaštićenim, uključujući i kućne ljubimce koji pripadaju takvim divljim svojtama i koriste se kao životinje za društvo.

(4) Zaštićenom životinjom se u slučaju križanaca smatra jedinka čiji jedan roditelj pripada zaštićenoj svojti. U slučaju križanaca među strogo zaštićenim i zaštićenim svojtama, jedinka će se smatrati strogo zaštićenom.

(5) Odredbe ovoga Pravilnika ne primjenjuju se na uvjete prijevoza i karantene koji su uređeni posebnim propisima.

Članak 2.

(1) U smislu ovoga Pravilnika pojedini pojmovi imaju sljedeća značenja:

Kôd je jedinstveni, trajno čitljiv i nepromjenljivi niz znakova na oznaci.

Komercijalne svrhe su sve kojima je cilj ostvarivanje ekonomske ili kakve druge materijalne koristi.

Ministarstvo je središnje tijelo državne uprave nadležno za poslove zaštite prirode.

Oznaka je prsten, mikročip ili neki drugi tip trajne oznake propisan ovim Pravilnikom koji služi kao jedinstvena oznaka i omogućuje utvrđivanje identiteta životinje.

Označavanje je stavljanje na životinju ili usađivanje u životinju oznake, odnosno uzimanje i pohranjivanje uzoraka krvi ili drugog tkiva životinje radi provedbe molekularne i genetske analize.

(2) Ostali pojmovi koji se koriste u ovom Pravilniku definirani su Zakonom o zaštiti prirode.

II. UVJETI DRŽANJA ŽIVOTINJA U ZATOČENIŠTVU

Članak 3.

(1) Uvjeti držanja životinja u zatočeništvu obuhvaćaju osiguravanje odgovarajućeg smještaja i skrbi o životinjama.

(2) Uvjeti smještaja i skrbi o životinjama propisani su u Prilogu I koji je sastavni dio ovoga Pravilnika. Ukoliko uvjeti smještaja i skrbi za neku zaštićenu svojtu nisu navedeni u Prilogu I, Ministarstvo će ih, na zahtjev stranke, a uz savjetovanje s nadležnim znanstvenim tijelom naknadno odrediti.

(3) U slučaju držanja križanaca kod kojih su roditeljske svojte različitih veličina, primjenjuju se uvjeti držanja propisani za vrstu kojoj pripada veći roditelj.

Članak 4.

Uvjete držanja životinja u zatočeništvu utvrđene ovim Pravilnikom dužne su osigurati fizičke i pravne osobe koje:

– uzgajaju strogo zaštićene i zaštićene životinje,

– obavljaju trgovačku djelatnost strogo zaštićenim i zaštićenim životinjama,

– drže strogo zaštićene i zaštićene životinje s namjerom prikazivanja javnosti u zoološkim vrtovima, akvarijima, terarijima i sličnim prostorima ili

– drže strogo zaštićene i zaštićene životinje kao kućne ljubimce ili u neku drugu nekomercijalnu svrhu.

Članak 5.

(1) Držanje u zatočeništvu živih primjeraka vrsta životinja navedenih u Prilogu II ovoga Pravilnika nije dopušteno.

(2) Iznimno, Ministarstvo može dopustiti privremeno držanje bolesnih i ozlijeđenih primjeraka životinja iz stavka 1. ovoga članka u zatočeništvu radi liječenja i oporavka te povratka u prirodu.

Članak 6.

Smještaj za životinje mora biti tehnički i funkcionalno uređen tako da životinje imaju:

– dovoljno prostora, da nisu ograničene u obavljanju osnovnih fizioloških, etoloških i drugih bioloških potreba primjerenih svojti, starosti, stupnju razvoja i prilagodbe, u skladu sa stručnim iskustvom i znanstvenim spoznajama,

– odgovarajuće osvjetljenje, dnevno-noćni ritam, temperaturu, vlažnost, prozračivanje, koncentraciju plinova te odgovarajući omjer tekućina i plinova, koji odgovara potrebama svojte i njezinih ekotipova, starosti, stupnju razvoja i prilagodbi životinja, uz što manji utjecaj uznemiravajućih čimbenika i

– osigurane odvojene nastambe, ako se radi o neudruživim životinjama.

Članak 7.

Skrb o životinjama obuhvaća:

– njegu životinja na način koji zadovoljava sve fiziološke, etološke i druge biološke potrebe,

– zaštitu od bijega životinja,

– potrebne veterinarske i higijenske mjere, a osobito:

■ svakodnevnu kontrolu zdravstvenog stanja životinja,

■ kontrolu higijenske ispravnosti hrane i vode,

■ skladištenje, pripremanje i davanje hrane životinjama u skladu sa sanitarnim propisima i

■ redovito čišćenje prostora sredstvima koja nisu štetna za zdravlje životinje.

Članak 8.

(1) Iznimno od članaka 3., 6. i 7. ovoga Pravilnika uvjeti držanja životinja mogu se prilagoditi danim mogućnostima u slučajevima kad se radi o:

– privremenom zbrinjavanju zaplijenjenih, oduzetih ili napuštenih životinja,

– privremenom držanju bolesnih ili ozlijeđenih životinja radi liječenja i oporavka,

– izložbi životinja ili sličnom, ali ne dulje od 7 dana,

– prodavaonicama živih životinja na malo i veletrgovinama, gdje je moguće držati do 50% više životinja od propisanog broja za odgovarajuću veličinu kaveza, krletke, terarija ili akvarija, ali ne dulje od 6 mjeseci,

– pticama grabljivicama koje se drže u svrhu sokolarenja te

– drugačijoj regulativi u drugim propisima.

(2) Vlasnik prodavaonice na malo u slučaju iz stavka 1. alineje 4. ovoga članka dužan je postaviti upozorenje za kupce o tome da veličina prostora u kojem se životinje drže u prodavaonici ne odgovara stvarnim potrebama propisanim za tu vrstu.

(3) Po isteku roka iz stavka 1. alineje 3. i 4. ovoga članka uvjeti smještaja i skrbi o životinji moraju biti u skladu s propisanim u člancima 3., 6. i 7. ovoga Pravilnika.

III. OZNAČAVANJE ŽIVOTINJA

Članak 9.

(1) Označavanje životinja na način propisan ovim Pravilnikom obvezno je za žive kralješnjake koji pripadaju:

– strogo zaštićenim životinjama zavičajnih ili stranih divljih svojti,

– zaštićenim životinjama zavičajnih ili stranih divljih svojti koje čine matični fond u uzgoju,

– zaštićenim životinjama zavičajnih ili stranih divljih svojti, u ostalim slučajevima propisanim Zakonom o zaštiti prirode i Pravilnikom o prekograničnom prometu i trgovini zaštićenim vrstama.

(2) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, obveza označavanja ne odnosi se na:

– mlade uzgojene jedinke kornjača čiji je donji ravni dio oklopa (plastron) kraći od 100 mm, ako su uzgojene u registriranom uzgoju sukladno dopuštenju Ministarstva,

– divlje životinje koje se privremeno drže u zatočeništvu kod pravnih ili fizičkih osoba ovlaštenih od strane Ministarstva, a koje se po liječenju i oporavku namjerava pustiti natrag u prirodu,

– zaplijenjene, oduzete ili napuštene životinje koje privremeno drže u zatočeništvu pravne ili fizičke osobe ovlaštene od Ministarstva te

– životinje privremeno uzete iz prirode u svrhu istraživanja.

(3) Načini označavanja propisani ovim Pravilnikom ne primjenjuju se na životinje koje istraživači odnosno istraživačke organizacije uzmu iz prirode u svrhu istraživanja, označe i vrate u prirodu odmah nakon označavanja.

Članak 10.

(1) Primjerci životinja označeni izvan Republike Hrvatske smatrat će se označenima u skladu s odredbama ovoga Pravilnika, ako su označeni na način koji je odobrilo nadležno upravno tijelo u drugoj državi, a koji je sukladan načinu označavanja propisanom ovim Pravilnikom.

(2) Ministarstvo vodi evidenciju o državama koje označavaju životinje na način koji se smatra sukladnim načinu označavanja propisanom ovim Pravilnikom.

Članak 11.

(1) Označavanje životinja iz članka 9. stavka 1. ovoga Pravilnika dužan je osigurati uzgajivač odnosno vlasnik životinje.

(2) Sve troškove označavanja životinja snose uzgajivači odnosno vlasnici životinja.

(3) Ako životinja iz članka 9. stavka 1. ovoga Pravilnika nije označena, fizička i pravna osoba koja postane njezin vlasnik dužna ju je naknadno označiti sukladno odredbama ovoga Pravilnika, i to u roku

od 15 dana od dana stjecanja vlasništva životinje, odnosno 10 dana po završetku karantene ako je trajala dulje od 15 dana.

(4) Ako je izvorna oznaka oštećena, izgubljena ili narušava zdravstveno stanje životinje, uzgajivači odnosno vlasnik životinje dužan je zatražiti od Ministarstva suglasnost za uklanjanje stare oznake i ponovno označavanje životinje. Ministarstvo izdaje suglasnost ako utvrdi identitet životinje.

Članak 12.

(1) Ministarstvo vodi Upisnik životinja označenih sukladno ovome Pravilniku.

(2) Smatra se da je životinja označena sukladno ovome Pravilniku tek kada uzgajivač odnosno vlasnik životinje dostavi Ministarstvu pravilno popunjenu, potpisanu i ovjerenu potvrdu o označavanju zaštićenih životinja na obrascu iz Priloga III ovoga Pravilnika.

Članak 13.

(1) Ako označena životinja iz članka 9. stavka 1. ovoga Pravilnika ugine, pobjegne, izgubi se ili bude ubijena, uzgajivač odnosno vlasnik je dužan u roku od 15 dana dostaviti Ministarstvu slijedeće podatke:

– znanstveno i hrvatsko ime svojte,

– vrsta oznake (mikročip, prsten i dr.),

– kôd oznake (broj mikročipa, broj prstena i dr.),

– datum uginuća, bijega ili usmrćenja životinje,

– planirano daljnje korištenje životinje (prepariranje, ustupanje lešine za znanstvena istraživanja i sl.).

(2) Podaci iz stavka 1. ovoga članka se dostavljaju na obrascu iz Priloga IV ovoga Pravilnika.

Članak 14.

(1) Ptice za koje je člankom 9. stavkom 1. ovoga Pravilnika propisano označavanje, moraju se označiti zatvorenim nožnim prstenom.

(2) Zatvoreni nožni prsten mora biti bešavni, tj. izrađen u neprekinutom krugu, bez prekida i spoja, mora imati jedinstveni, trajno čitljiv i nepromjenljiv kôd, mora biti komercijalno proizveden u svrhu označavanja ptica i ne smije se ni na koji način mijenjati.

(3) Prsten mora biti takve veličine da ga je nemoguće skinuti s noge posve odrasle ptice, a stavlja se na nogu ptice prvih dana nakon izlijeganja. Noga ptice na koju se stavlja prsten mora biti čitava. Zatvoreni nožni prsten mora biti veličine i izrade da ne škodi ptici, te da ga ptica ne može oštetiti.

Članak 15.

Iznimno od članka 14. stavka 1. ovoga Pravilnika, ako se ptica ne može označiti zatvorenim nožnim prstenom zbog njezinih fizičkih osobina ili ponašanja, odnosno ako zatvoreni nožni prsten nije stavljen

na vrijeme, mora se označiti mikročipom. Mikročip mora odgovarati kriterijima iz članaka 20. i 22. ovoga Pravilnika.

Članak 16.

(1) Zatvoreni nožni prsten iz članka 14. ovoga Pravilnika mora sadržavati jedinstveni, trajno čitljiv i nepromjenljiv kôd od 11 znakova sastavljen na slijedeći način:

– mjesta 1 i 2: oznaka države Republike Hrvatske – HR u skladu s hrvatskom normom HRN ISO 3166-1,

– mjesta 3 i 4: godina uzgoja,

– mjesta 5 i 6: matični broj udruženja ili dobavljača,

– mjesta 7, 8 i 9: matični broj uzgajivača,

– mjesta 10 – 13: redni broj ptice.

(2) Sustav označavanja koji se koristi u Republici Hrvatskoj mora osiguravati jedinstvenost i neponovljivost oznake prstena.

Članak 17.

(1) Nabavljati i distribuirati zatvorene nožne prstene iz članka 14. ovoga Pravilnika može samo pravna ili fizička osoba s kojom Ministarstvo zaključi ugovor, i to samo uzgajivačima koji imaju dopuštenje za uzgoj.

(2) Ministarstvo će odrediti unutarnje promjere zatvorenih nožnih prstena koje pravna ili fizička osoba iz stavka 1. ovoga članka može distribuirati uzgajivačima pojedinih vrsta ptica.

(3) Ugovorna pravna ili fizička osoba iz stavka 1. ovoga članka mora voditi evidenciju izdanih prstena, u obliku elektronske baze sa sljedećim podacima:

– jedinstveni kôd prstena,

– veličina, odnosno unutarnji promjer prstena,

– proizvođač prstena,

– ime, prezime, odnosno naziv, te adresa uzgajivača koji je preuzeo prsten, i dostavljati je Ministarstvu jednom godišnje.

(4) Ministarstvo obavlja nadzor evidencije iz stavka 3. ovoga članka.

Članak 18.

(1) Postavljanje zatvorenih nožnih prstena iz članka 14. ovoga Pravilnika obavljaju uzgajivači.

(2) Uzgajivač je dužan za svaku označenu pticu iz članka 9. stavka 1. ovoga Pravilnika dostaviti Ministarstvu pravilno popunjenu, potpisanu i ovjerenu potvrdu o označavanju zaštićenih životinja na obrascu iz Priloga III ovoga Pravilnika.

(3) Smatra se da je ptica označena sukladno ovom Pravilniku tek kada uzgajivač ptice dostavi Ministarstvu potvrdu iz prethodnog stavka ovoga članka radi upisa u Upisnik životinja označenih sukladno ovome Pravilniku.

Članak 19.

(1) Uzgajivač je dužan voditi evidenciju u elektronskom obliku o označavanju zaštićenih ptica zatvorenim nožnim prstenima, te jednom godišnje dostavljati navedenu evidenciju ovome Ministarstvu.

(2) Evidencija treba sadržavati sve podatke navedene na obrascu iz Priloga III ovoga Pravilnika.

(3) Ministarstvo obavlja nadzor evidencije iz stavka 1. ovoga članka.

Članak 20.

Živi kralješnjaci, osim ptica, za koje je člankom 9. stavkom 1. propisano označavanje, moraju se označiti nepromjenljivim mikročipom s jedinstvenim kôdom. Mikročip se ugrađuje u lijevu stranu tijela životinje, ovisno o vrsti na mjesto koje je najprimjerenije u smislu dobrobiti životinje i u skladu s veterinarskom praksom.

Članak 21.

Iznimno od članka 20. ovoga Pravilnika, mikročipom se ne označavaju:

– jedinke kornjače čiji je donji ravni dio oklopa (plastron) kraći od 100 mm,

– životinje koje su lakše od 200 grama ili one koje nisu dosegle tu težinu.

Članak 22.

(1) Mikročip iz članka 20. ovoga Pravilnika mora:

– odgovarati normama HRN ISO 11784:2006 i HRN ISO 11785:2006,

– sadržavati jedinstveni, trajno čitljiv i nepromjenjiv kôd sastavljen od 15 znakova na sljedeći način:

■ mjesta 1, 2 i 3: troznamenkasti kôd države – 191 u skladu s hrvatskom normom HRN ISO 3166-1,

■ mjesta 4 i 5: kôd proizvođača – 991 minus kôd proizvođača, koji je određen ICAR standardom,

■ mjesta 6 do 15: jedinstveni (individualni) broj životinje;

– imati ugrađen mehanizam koji onemogućava migraciju čipa po tijelu životinje,

– biti neškodljiv za životinje,

– veličinom biti prikladan za životinju koju se označava,

– biti pojedinačno i sterilno pakiran do usađivanja.

(2) Usađivanje mikročipa može se obavljati samo aplikatorom za jednokratnu upotrebu.

(3) Sustav označavanja koji se koristi u Republici Hrvatskoj mora osiguravati jedinstvenost mikročipova, a proizvođač mikročipova odgovoran je za neponovljivost kôdova mikročipova.

Članak 23.

(1) Nabavljati i distribuirati mikročipove iz članka 20. ovoga Pravilnika može samo pravna osoba koju za to ugovorom ovlasti Ministarstvo, i to samo veterinarskim organizacijama i privatnim praksama s kojima je Ministarstvo zaključilo ugovor za označavanje strogo zaštićenih i zaštićenih životinja iz članka 9. stavka 1. ovoga Pravilnika.

(2) Ovlaštena pravna osoba iz stavka 1. ovoga članka mora voditi evidenciju izdanih mikročipova, u obliku elektronske baze sa sljedećim podacima:

– jedinstveni kôd mikročipa,

– tip mikročipa,

– proizvođač mikročipa,

– ovlaštena veterinarska organizacija i privatna praksa koja je preuzela mikročip.

(3) Ministarstvo obavlja nadzor evidencije iz stavka 3. ovoga članka.

Članak 24.

(1) Mikročipove iz članka 20. ovoga Pravilnika usađuju doktori veterinarske medicine.

(2) Označavanje mikročipom strogo zaštićenih i zaštićenih životinja iz članka 9. stavka 1. ovoga Pravilnika provode veterinarske organizacije s kojima Ministarstvo zaključi ugovor.

(3) Ugovorna veterinarska organizacija iz stavka 2. ovoga članka dužna je pri označavanju mikročipom životinja iz članka 9. stavka 1. vlasniku životinje izdati potvrdu o označavanju zaštićenih životinja na obrascu iz Priloga III. ovoga Pravilnika.

Članak 25.

(1) Ugovorna veterinarska organizacija iz članka 24. stavka 2. ovoga Pravilnika dužna je voditi evidenciju u elektronskom obliku o označavanju zaštićenih životinja mikročipom, te jednom godišnje dostavljati navedenu evidenciju ovome Ministarstvu.

(2) Evidencija treba sadržavati sve podatke navedene na obrascu iz Priloga III. ovoga Pravilnika.

(3) Ministarstvo obavlja nadzor evidencije iz stavka 1. ovoga članka.

Članak 26.

(1) Vlasnik životinje dužan je za svaku označenu životinju iz članka 9. stavka 1. ovoga Pravilnika dostaviti Ministarstvu pravilno popunjenu, potpisanu i ovjerenu potvrdu o označavanju zaštićenih životinja na obrascu iz Priloga III. ovoga Pravilnika.

(2) Životinja je označena sukladno ovom Pravilniku tek kada vlasnik životinje dostavi Ministarstvu potvrdu iz prethodnog stavka radi upisa u Upisnik životinja označenih sukladno ovom Pravilniku.

Članak 27.

(1) Iznimno, ako životinju iz članka 9. stavka 1. ovoga Pravilnika nije moguće označiti načinima označavanja propisanim člancima 14., 15. i 20. ovoga Pravilnika, Ministarstvo može odobriti označavanje nekom drugom jedinstvenom oznakom koja će osigurati utvrđivanje identiteta životinje.

(2) Ako životinju nije moguće označiti oznakom koja će osigurati utvrđivanje identiteta, Ministarstvo može odobriti uzimanje i pohranu uzorka krvi ili drugog tkiva životinje radi provedbe molekularne i genetske analize.

Članak 28.

(1) Životinju koju je nemoguće označiti zatvorenim nožnim prstenom ili mikročipom zbog zdravstvenog stanja, fizičkih osobina, ponašanja ili nekog drugog trenutnog razloga, privremeno će se označiti sukladno članku 27. ovoga Pravilnika.

(2) Čim okolnosti iz stavka 1. ovoga članka prestanu, navedenu životinju mora se označiti zatvorenim nožnim prstenom ili mikročipom.

Članak 29.

Označavanje životinja prema odredbama ovoga Pravilnika mora se obavljati humano i brižno, sukladno dobrobiti i prirodnom ponašanju životinja koje se označavaju.

IV. EVIDENCIJA O DRŽANJU ŽIVOTINJA U ZATOČENIŠTVU

Članak 30.

(1) Pravne ili fizičke osobe koje postanu vlasnici strogo zaštićenih i zaštićenih životinja, s namjerom njihova držanja u zatočeništvu, dužne su o tome izvijestiti Ministarstvo u roku 30 dana po stjecanju vlasništva nad tim životinjama.

(2) Pisana obavijest iz prethodnog stavka treba sadržavati sljedeće podatke:

– ime, prezime i adresa, odnosno naziv i sjedište vlasnika životinje,

– znanstveni i hrvatski naziv vrste,

– spol životinje,

– vrsta i kod oznake,

– podrijetlo životinje,

– opis uvjeta držanja i skrbi o životinji,

– datum stjecanja životinje,

– način stjecanja životinje.

(3) Podaci se dostavljaju na obrascu iz Priloga V. ovoga Pravilnika.

(4) Za životinje za koje je Zakonom o zaštiti prirode propisano ishođenje dopuštenja za držanje, smatrat će se da je ishođenjem dopuštenja vlasnik životinje ispunio uvjet iz stavka 1. ovoga članka.

(5) Odredba stavka 1. ovoga članka ne odnosi se na pravne i fizičke osobe koje obavljaju trgovačku djelatnost živim životinjama, drže ih u zatočeništvu u svrhu prikazivanja javnosti ili uzgajaju, te na fizičke i pravne osobe koje postanu vlasnici zaštićenih zavičajnih životinja iz Priloga III Pravilnika o proglašavanju divljih svojti zaštićenim i strogo zaštićenim uz čije znanstveno ime stoji napomena da su lovne vrste.

(6) Ministarstvo vodi evidenciju životinja iz stavka 1. ovoga članka.

V. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 31.

Fizičke i pravne osobe koje drže zaštićene životinje u zatočeništvu dužne su uvjete njihova držanja uskladiti s odredbama ovoga Pravilnika u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Pravilnika.

Članak 32.

(1) Primjerci životinja iz članka 9. stavka 1. označeni prije stupanja na snagu ovoga Pravilnika zatvorenim nožnim prstenom ili mikročipom smatraju se označenim u skladu s odredbama ovoga Pravilnika.

(2) Vlasnici životinja iz članka 9. stavka 1. čije životinje u trenutku stupanja na snagu ovoga Pravilnika nisu označene ili nisu označene zatvorenim nožnim prstenom ili mikročipom, dužni su ih označiti sukladno odredbama ovoga Pravilnika u roku od devet mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Pravilnika.

Članak 33.

Vlasnici životinja iz članka 30. koji u trenutku stupanja na snagu ovoga Pravilnika nisu izvijestiti Ministarstvo o vlasništvu nad strogo zaštićenim i zaštićenim životinjama, s namjerom držanja u zatočeništvu, dužni su dostaviti Ministarstvu pisanu obavijest na obrascu iz Priloga V u roku od tri mjeseca od dana stupanja na snagu ovoga Pravilnika.

Članak 34.

Stupanjem na snagu ovoga Pravilnika prestaje važiti Pravilnik o uvjetima držanja, načinu obilježavanja i evidenciji zaštićenih životinja u zatočeništvu (»Narodne novine« 146/05).

Članak 35.

Ovaj Pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objave u »Narodnim novinama«.

Klasa: 612-07/09-41/0001

Urbroj: 532-08-01/1-09-01

Zagreb, 10. lipnja 2009.

Ministar
mr. sc. Božo Biškupić, v. r.

PRILOG I.

UVJETI SMJEŠTAJA I SKRBI O ŽIVOTINJAMA

SISAVCI (MAMMALIA)

U stupcu «Broj životinja» naveden je raspon od jedne do najvećeg broja životinja koje se mogu držati u prostoru navedene veličine. Za broj životinja veći od navedenog u tom stupcu, veličinu prostora potrebno je povećati za svaku slijedeću jedinku sukladno navedenome u tablici.

a) Jednootvori i tobolčari (Monotremata i Marsupialia)

VRSTA	Broj životinja	Vanjski prostor		Unutarnji prostor			Svaka slijedeća jedinka		Posebni zahtjevi*
		Površina (m^2)	Visina (m)	Površina (m^2)	Visina (m)	Temp. (°C)	Vanjski p. (m^2)	Unutarnji p. (m^2)	
Kljunati ježak	1 – 2	–	–	4	–	15	–	2	1, 3
Kuskus, oposumi, četkastorepi penjaš	1 – 2	–	–	4	3	–	–	1	2, 14
Letaši	1 – 6	–	–	6	3	–	–	0.5	2, 14
Vombat, tasmanijska neman	1 – 2	10	–	6	–	15	–	–	1, 14, 19
Klokani penjaši	1 – 2	16	3	8	2.5–3	18	4	4	2
Kamenjarski valabi	1 – 5	150	–	15	–		15	3	2, 19, 21
Srednje veliki klokani i valabiji	1 – 5	150	–	15	–	15	15	3	1, 6, 8, 21
Veliki klokani	1 – 5	300	–	20	–	15	30	15	6, 8, 19, 21

b) Tupaje (verirovke) (Scandentia)

VRSTA	Broj životinja	Vanjski prostor		Unutarnji prostor			Svaka slijedeća jedinka		Posebni zahtjevi*
		Površina (m^2)	Visina (m)	Površina (m^2)	Visina (m)	Temp. (°C)	Vanjski p. (m^2)	Unutarnji p. (m^2)	
Tupaje	1 – 5	–	–	3	1.5	18	–	0.3	2, 3, 14, 15

c) Kukcojedi (Insectivora)

VRSTA	Broj životinja	Vanjski prostor		Unutarnji prostor			Svaka slijedeća jedinka		Posebni zahtjevi*
		Površina (m^2)	Visina (m)	Površina (m^2)	Visina (m)	Temp. (°C)	Vanjski p. (m^2)	Unutarnji p. (m^2)	
Jež	1 – 2	2	–	–	–	–	–	–	6, 3
Tenrek	1 – 2	–	–	1	–	18	–	–	

d) Majmuni (Primates)

VRSTA	Broj životinja	Vanjski prostor		Unutarnji prostor			Svaka slijedeća jedinka		Posebni zahtjevi*
		Površina (m^2)	Visina (m)	Površina (m^2)	Visina (m)	Temp. (°C)	Vanjski p. (m^2)	Unutarnji p. (m^2)	
Lori, poto, mišji lemur	1 – 5	–	–	1.5 – 3	2	20–25	–	0.3	2, 3, 14
Avetnjak, mali galago, mali lemuri, goeldijev majmun	1 – 5	–	–	4	2	20–25	–	0.5	2, 3, 14, 15
Marmozeti, tamarini	1 – 5	6	2	6	2	18–24	0.5	0.5	2, 3, 13, 14, 15
Veliki galago, noćni majmuni, titi, owl majmuni	1 – 5	–	–	6	2	18–25	–	1	2, 3, 22
Vjeveričari, talapoini	1 – 5	6	2.5	6	2		1.5	1.5	2, 6
Urlikavci, kapucini, lemuri, uakari, saki	1 – 5	10	3	8	2	18–25	2	2	2, 3
Makakiji, hvataši, vunasti majmuni, gvenoni, manji languri, veći lemuri	1 – 5	15	3	12	2	18–21	3	3	2, 3, 19
Languri (+gvereza), husari, mangabiji, pavijan, sifake, mandrili	1 – 5	25	3	15	3	18–21	4	4	2, 3, 12, 19. Langur i gvereza i 8.

VRSTA	Broj životinja	Vanjski prostor		Unutarnji prostor			Svaka slijedeća jedinka		Posebni zahtjevi*
		Površina (m^2)	Visina (m)	Površina (m^2)	Visina (m)	Temp. (°C)	Vanjski p. (m^2)	Unutarnji p. (m^2)	
Giboni	1 – 2	25 – duljina 8 m	3	20	3	16	8	5	2, 3, 19, 21
Čimpanza, orangutan	1 – 3	35	4	20	3	18	8	8	2, 3, 7, 12, 17, 19
Gorila	1 – 3	50	4	50	4	18	10	10	2, 3, 7, 12, 17, 19

e) Zvijeri (Carnivora)

VRSTA	Broj životinja	Vanjski prostor		Unutarnji prostor			Svaka slijedeća jedinka		Posebni zahtjevi*
		Površina (m^2)	Visina (m)	Površina (m^2)	Visina (m)	Temp. (°C)	Vanjski p. (m^2)	Unutarnji p. (m^2)	
Malajski medvjed, medvjed očalar, usnati medvjed	1 – 2	60	–	4/jedinki	–	–	10	–	1, 2, 3, 7, 17, 18
Smeđi medvjed, sjeverni medvjed, veliki panda, himalajski medvjed	1 – 2	150	–	6/jedinki	–	–	20	–	1, 2, 3, 7, 17, 18. Panda-obvezan bambus. Sjeverni m.-bazen → vidi Dodatak I.
Sjevernoamerički rakun, mali crveni panda	1 – 2	20	2	–	–	15	2	–	2, 3, 6, 14, 21. Panda–obvezan bambus.
Južnoamerički rakun	1 – 2	8	2.5	8	2	10	2	2	2, 3, 6, 14, 21
Cibetke	1 – 2	16	2.5	12	2	18	5	5	2, 3, 5
Kinkađu, prstenastorepa mačka	1 – 2	–	–	12	2	–	–	2	2, 3
Male mačke	1 – 2	10	2.5	10	2.5		1	1	2, 3, 5, 6, 18, 19
Serval, ocelot, ribarica	1 – 2	15	2.5	12	2.5	18	2	2	2, 3, 5, 6, 18, 19. Ribarica i 4.
Ris, oblačasti leopard	1 – 2	20	2.5	10 (ne ris)	2.5	18 (ne ris)	10	10	2, 3, 5, 6, 18, 19, ris i 21
Puma, jaguar, leopard, snježni leopard	1 – 2	30	2	15	2	15	15	12	2, 3, 5, 6, 9, 18, 19. Jaguar i 4.
Lav, tigar	1 – 2	40	3	25	3	15	10	4	2, 3, 5, 6, 9, 18, 19. Tigar i 4
Gepard	1 – 2	60	–	20	2	15	10	5	3, 5, 6, 18, 19
Fenek	1 – 2	6	–	6	–	18	1	1	1, 3, 6, 9, 14, 16
Srednje velike lisice (poput arktičke lisice), rakunski psi	1 – 2	20	–	8	–	–	4	1	1, 3, 6, 14, 21
Crvena lisica, siva lisica, južnoamerička lisica	1 – 2	60	–	–	–	–	10	–	1, 3, 6, 14
Čagljevi, kojoti, divlji psi	1 – 2	40	–	–	–	–	10	–	1, 3, 6, 14, 15
Grivasti vuk	1 – 2	60	–	2/jedinki	–	18	15	–	1, 3, 6, 15, 19
Vuk, afrički divlji pas	1 – 2	100	–	-	–	–	10	–	1, 3, 6, 19, 21
Patuljasta vidra	1 – 2	10	–	6	–	–	3	2	3, 5, bazen → vidi Dodatak I
Europska vidra	1 – 2	20	–	–	–	–	–	–	3, 5, bazen → vidi dodatak I
Morska vidra	1 – 2	10	–	–	–	–	3	–	3, bazen → vidi Dodatak I
Pravi tuljani	1 – 2	5	–	–	–	–	–	–	bazen → vidi Dodatak I
Ušati tuljani	1 – 5	10	–	–	–	–	–	–	bazen → vidi Dodatak I
Južni morski slon, morž	1 – 3	10	–	–	–	–	–	–	bazen → vidi Dodatak I
Patuljasti mungos	1 – 2	8	–	4 (ako ima vanjski prostor, ako ne 6)	–	18	1	0.5	1, 3, 5, 6, 16

VRSTA	Broj životinja	Vanjski prostor		Unutarnji prostor			Svaka sljedeća jedinka		Posebni zahtjevi*
		Površina (m^2)	Visina (m)	Površina (m^2)	Visina (m)	Temp. (°C)	Vanjski p. (m^2)	Unutarnji p. (m^2)	
Merkat, zebrasti mungos, žuti mungos	1 – 2	12	–	4 (ako ima vanjski prostor, ako ne 6)	–	18	2	1	1, 3, 5, 6, 16
Srednje veliki mungosi	1 – 2	16		8	–	18	3	2	1, 3, 5, 6, 16
Veliki mungosi (binturong)	1 – 2	20	–	10	–	18	3	2	1, 3, 5, 6, 16
Male lasice	1 – 2	1.5	–	–	–	–	–	–	2, 3, 14
Velike lasice	1 – 2	6	2	–	–	–	–	–	2, 3, 14
Tvorovi, vidrice	1 – 2	10	2	–	–	–	–	–	3, 14
Kune	1 – 2	10	2.5	8	2.5	–	–	–	2, 3, 14
Smrdljivac	1 – 2	10	–	10	–	–	2	2	1, 14
Žderonja	1 – 2	40	–	–	–	–	–	–	1, 2, 18
Jazavac	1 – 2	20	–	10	–	–	4	4	1, 3, 6, 14
Ardvuk	1	50	–	6	–	–	10	3	1, 18, 19
Hijene	1	150	–	4	–	15	20	2	1, 18, 19

f) Krezubice (Edentata)

VRSTA	Broj životinja	Vanjski prostor		Unutarnji prostor			Svaka sljedeća jedinka		Posebni zahtjevi*
		Površina (m^2)	Visina (m)	Površina (m^2)	Visina (m)	Temp. (°C)	Vanjski p. (m^2)	Unutarnji p. (m^2)	
Pasanci	1 – 2	–	–	4	–	18	–	1	1, 14
Tamandua	1 – 2	–	–	6	2	18	–	2	2, 14
Veliki mravojed	1 – 2	40	–	6	–	16	10	3	1, 19
Ljenivci	1 – 2	–	–	10	2	–	–	1.5	2

g) Dvojezupci (Lagomorpha)

VRSTA	Broj životinja	Vanjski prostor		Unutarnji prostor			Svaka sljedeća jedinka		Posebni zahtjevi*
		Površina (m^2)	Visina (m)	Površina (m^2)	Visina (m)	Temp. (°C)	Vanjski p. (m^2)	Unutarnji p. (m^2)	
Zečevi	1 – 2	20	–	–	–		4	–	3, 6
Kunići, zviždari	1 – 5	10	–	–	–		2	–	3, 6

h) Slonovi (Proboscidea)

VRSTA	Broj životinja	Vanjski prostor		Unutarnji prostor			Svaka sljedeća jedinka		Posebni zahtjevi*
		Površina (m^2)	Visina (m)	Površina (m^2)	Visina (m)	Temp. (°C)	Vanjski p. (m^2)	Unutarnji p. (m^2)	
Slon – ženka	1 – 3	500	–	15/jedinki	–	16	100	–	8, 9, 10
Slon – mužjak	1	150	–	2x30 /jedinki	–	16	100	–	8, 9, 10

i) Pećinari (Hyracoidea)

VRSTA	Broj životinja	Vanjski prostor		Unutarnji prostor			Svaka sljedeća jedinka		Posebni zahtjevi*
		Površina (m^2)	Visina (m)	Površina (m^2)	Visina (m)	Temp. (°C)	Vanjski p. (m^2)	Unutarnji p. (m^2)	
Pećinari	1 – 5	10	2	10	2	–	2	2	2, 6

j) Cjevozupci (Tubulidentata)

VRSTA	Broj životinja	Vanjski prostor		Unutarnji prostor			Svaka slijedeća jedinka		Posebni zahtjevi*
		Površina (m^2)	Visina (m)	Površina (m^2)	Visina (m)	Temp. (°C)	Vanjski p. (m^2)	Unutarnji p. (m^2)	
Termitojed kapski	1 – 5	–	–	40	–	–	–	5	1

k) Glodavci (Rodentia)

VRSTA	Broj životinja	Vanjski prostor		Unutarnji prostor			Svaka slijedeća jedinka		Posebni zahtjevi*
		Površina (m^2)	Visina (m)	Površina (m^2)	Visina (m)	Temp. (°C)	Vanjski p. (m^2)	Unutarnji p. (m^2)	
Nutrija	1 – 2	8	–	2	–	–	1	–	8, bazen → vidi Dodatak I
Vjeverice, leteće vjeverice	1 – 2	4	2.5	3	2	18	2	2	2, 8, 14
Dikobrazi penjaši, gigantske vjeverice	1 – 2	–	–	12	3	–	–	3	2, 5, 8, 14
S. Am. dikobrazi	1 – 2	10	3	–	–	–	4	–	2, 8, 14
Dikobrazi Starog svijeta	1 – 2	12	–	–	–	–	2	–	1, 3, 8, 14
Skočizec	1 – 3	–	–	8	–	18	–	–	1, 3, 8, 14
Aguti, viskača,	1 – 5	–	–	8	–	15	–	2	1, 3, 8, 14
Paka	1 – 2	–	–	6	–	15	–	3	1, 8, 14, 19
Svisci	1 – 5	20	–	–	–	–	4	–	1, 8, 23
Prerijski psi	1 – 5	20	–	–	–	–	2		1, 8
Kapibara	1 – 2	40	–	8	–	15	10	2	3, 8, bazen → vidi Dodatak I
Mara	1 – 2	20	–	–	–	–	4	–	1, 3, 8, 14
Dabar	1 – 5	20	–	2/par	–	–	4	–	23, 8, bazen → vidi Dodatak I
Hutije, hutije konge	1 – 2	–	–	5	2	–	–	1.5	1, 2, 8, 14

l) Netopiri (Chiroptera)

VRSTA	Broj životinja	Vanjski prostor		Unutarnji prostor			Svaka slijedeća jedinka		Posebni zahtjevi*
		Površina (m^2)	Visina (m)	Površina (m^2)	Visina (m)	Temp. (°C)	Vanjski p. (m^2)	Unutarnji p. (m^2)	
Letipsi plodojedi	1 – 20	–	–	10	2.5	21	–	–	11, 12
Leteće lisice	1 – 20	–	–	20	3	21	–	–	11, 12

m) Neparnoprstaši (Artiodactyla)

VRSTA	Broj životinja	Vanjski prostor		Unutarnji prostor			Svaka slijedeća jedinka		Posebni zahtjevi*
		Površina (m^2)	Visina (m)	Površina (m^2)	Visina (m)	Temp. (°C)	Vanjski p. (m^2)	Unutarnji p. (m^2)	
Divlji magarci, divlji konji, zebre	1 – 5	500	–	8/jedinki	–	8	80	–	9, 21, 18, 19
Tapiri	1 – 2	200	–	12/jedinki	–	–	50	–	6, 9, bazen → vidi Dodatak I
Nosorozi	1 – 2	500	–	25/jedinki	–	18	150	–	9, 10, 18, 19

n) Parnoprstaši (Perissodactyla)

VRSTA	Broj životinja	Vanjski prostor		Unutarnji prostor			Svaka slijedeća jedinka		Posebni zahtjevi*
		Površina (m^2)	Visina (m)	Površina (m^2)	Visina (m)	Temp. (°C)	Vanjski p. (m^2)	Unutarnji p. (m^2)	
Pekari	1 – 3	60	–	3/jedinki	–	–	10	–	6, 9, 10
Divlje svinje	1 – 2	100	–	4/jedinki	–	–	10	–	6, 9, 10, 19
Patuljasti voden konj	1 – 2	100	–	10/jedinki	–	18	10	6	bazen→vidi Dodatak I
Nilski voden konj	1 – 2	250	–	40	–	18	50	10	bazen→vidi Dodatak I
Alpaka, ljama	1 – 3	150	–	–	–	–	30	–	21

VRSTA	Broj životinja	Vanjski prostor		Unutarnji prostor			Svaka slijedeća jedinka		Posebni zahtjevi*
		Površina (m^2)	Visina (m)	Površina (m^2)	Visina (m)	Temp. (°C)	Vanjski p. (m^2)	Unutarnji p. (m^2)	
Vikunja, gvanako, jednogrba i dvogrba deva	1 – 3	300	–	8/jedinki	–	–	50	–	21. Deva i 19.
Indijski moškavac	1 – 2	–	–	6	–	–	–	2	3
Vodeni moškavac	1 – 2	40	–	6	–	–	12	2	3, 10
Mali jeleni (poput pudua)	1 – 4	100	–	3/jedinki	–	–	15	–	3, 19
Srednje veliki jeleni (poput lopatara)	1 – 6	400	–	4/jedinki	–	–	60	–	9, 19, 21
Veliki jeleni (poput europskog jelena)	1 – 6	500	–	6/jedinki	–	–	80	–	9, 19, 21
Los	1 – 3	500	–	–	–	–	100	–	9, 19, 21
Okapi	1 – 2	300	–	15/jedinki	–	–	50	–	18
Žirafe	1 – 4	500	–	25/jedinki	–	15	50	–	18, 20
Male antilope (klipspringer), dik-dik, dulker	1 – 2	50	–	3/jedinki	–	–	20	–	3, 19, 21
Gazele	1 – 10	500	–	4/jedinki	–	–	40	–	3, 19, 21
Srednje velike antilope (poput sajge, pronghorn)	1 – 6	500	–	5/jedinki	–	–	50	–	3, 19, 21
Velike antilope (poput modre, močvarne)	1 – 5	500	–	8/jedinki	–	–	80	–	9, 19, 21
Goral , takin	1 – 4	400	–	4/jedinki	–	–	40	–	2, 3, 19, 21
Mufloni, divlje ovce, divlje koze	1 – 10	400	–	–	–	–	40	–	2, 3, 19, 21
Bizoni, divlja goveda, mošusna goveda	1 – 5	500	–	8/jedinki	–	–	80	–	9, 19, 21

Dodatak I – Veličine bazena za sisavce

VRSTA	Broj životinja	Površina (m^2)	Dubina (m)	Volumen (m^3)	Svaka slijedeća jedinka Površina (m^2)	Posebni zahtjevi
Nutrija, vidrica	1 – 2	2	0.5	1	–	–
Dabar	1 – 3	15	0.8	12	–	–
Kapibara	1 – 5	6	0.5	3	1	–
Patuljasta vidra	1 – 2	10	0.5	5	2	–
Europska vidra	1 – 2	20	0.8	16	-	–
Morska vidra	1 – 2	60	2.0	120	8	–
Sjeverni medvjed	1	60	1.5	90	20	–
Patuljasti vodeni konj	1 – 2	20	0.8	16	–	Temp.18–20 °C
Niski vodeni konj	1 – 2	30	1.5	45	8	Temp.18–20 °C
Tapiri	1 – 2	10	0.8	8	–	–
Pravi tuljani	1 – 2	60	1.5	90	10	–
Morski lavovi	1 – 5	100	2.0	200	15	–
Južni morski slon, morž	1 – 3	200	3.0	600	40	–

*** Obrazloženje brojeva iz stupca „Posebni zahtjevi"**

1 – osigurati mogućnost kopanja
2 – osigurati mogućnost penjanja
3 – osigurati mogućnost sakrivanja
4 – potreban bazen
5 – osigurati uzdignuta mjesta za promatranje okoline
6 – prirodni materijal u vanjskoj nastambi (zemlja, pijesak, kora, lišće itd.)
7 – obavezan unos dodatnih objekata u nastambu
8 – obavezan redovni unos grana zbog održavanja dentalne higijene i dio obogaćivanja okoliša
9 – mogućnost valjanja ili posipanja pijeskom ili blatom i/ili trupci za češanje
10 – tijekom cijele godine omogućiti kupanje i/ili tuširanje
11 – mogućnost da se čvrsto uhvate za strukture na plafonu ili za plafon nastambe

12 – veći broj mjesta za hranjenje
13 – omogućiti direktan ulazak sunčevih zraka – otvorena nastamba ili otvori na krovu, otvoreni prozori
14 – obavezne kutije za spavanje
15 – monogamni parovi s mladuncima dok ih podnose
16 – grijače tijelo u vanjskoj nastambi
17 – svaka životinja zahtijeva vlastiti krevet
18 – individualni boksovi za svaku životinju (mali grabežljivci 0.5 – 1 m^2, žderonja, ris, serval, puma, oblačasti leopard, ostale srednje velike mačke 1.5 m^2, velike mačke, gepard 2.5 m^2, malajski medvjed, hijene, ardvuk 4 m^2, ostali medvjedi + veliki panda 6 m^2)
19 – mogućnost odvajanja
20 – osigurati otvoreni, ali natkriveni predprostor (80 m^2)
21 – zaklon u vanjskoj nastambi

PTICE (AVES)

OPĆI UVJETI DRŽANJA

1. VOLIJERE
Volijere i kavezi trebaju biti izolirani od buke i smješteni tako da ptice budu zaštićene od svakog stresa koji bi mogli uzrokovati ljudi ili druge životinje. Pri držanju iscrpljenih, bolesnih ili ozlijeđenih ptica s ciljem njihovog puštanja u prirodu potrebno je smanjiti prisutnost čovjeka na najmanju moguću mjeru. Takve ptice ne smiju se izlagati i pokazivati javnosti.

2. OSVJETLJENJE
Ukoliko se ptice drže u zatvorenoj prostoriji, treba se pobrinuti za dovoljno osvjetljenje dnevnom svjetlošću ili osigurati umjetnu svjetlost primjerenu dnevnom svjetlu. Jednako osvjetljenje treba osigurati i u zaštitnim, zatvorenim dijelovima volijera. Dnevno osvjetljenje ne smije biti isprekidano; treba se pridržavati ritma dana i noći. Trajanje osvjetljenja određuje se prema specifičnim zahtjevima vrste i prema dobu godine. Kod pjevica uglavnom varira od minimalno 8 do maksimalno 14 sati.

3. HRANA
Svakoj vrsti ptice potrebno je ponuditi odgovarajuću hranu, prema vrsti i starosti ptice. Hrana i voda nude se svakodnevno svježe, a posude se moraju redovno prati. Posude za hranu i vodu trebaju biti smještene dalje od prečki, da se smanji mogućnost prljanja izmetom ptica. Pticama treba staviti na raspolaganje i vodu za kupanje.

4. BOLESTI I POVREDE
Pri uzgoju i držanju ptica preporučaju se svakodnevne kontrole zdravstvenog stanja ptica. Ako postoji sumnja da je ptica bolesna, ima parazite ili se ozlijedila, treba konzultirati veterinara. Pri držanju ozlijeđenih i bolesnih ptica, bitnije je sprečavanje daljnjih ozljeda od zadovoljavanja potrebe za kretanjem. Često je neophodno privremeno ograničenje kretanja. U to vrijeme ptice se mogu držati u kutijama.

U stupcu «Broj ptica» naveden je raspon od jedne do najvećeg broja ptica koje se mogu držati u prostoru navedene veličine. Za broj ptica veći od navedenog u tom stupcu, veličinu prostora potrebno je povećati za svaku slijedeću jedinku sukladno navedenom u tablici.

a) Nojevke

Drže se u ograđenim prostorima s visokom ogradom. Trebaju imati suhi zaštitni prostor, bez propuha i u kojem se tlo ne smrzava. Nanduima i emuima zaštitni prostor treba staviti na raspolaganje pri temperaturi ispod -10°C. Kazuari su samotni i osim u doba parenja drže se pojedinačno.

VRSTA	Broj ptica	Površina (m^2) / visina ograde (m)	Zaštitni prostor		Svaka sljedeća ptica (m^2)	Posebni zahtjevi
			Veličina po ptici (m^2)	Temperatura (°C)		
Noj (*Struthio camelus*)	1 – 3	250 / 1.8	6	> 10	50	pijesak za kupanje
Nandui (Rheidae)	1 – 2	200 / 1.2	4	ne treba grijati	25	pijesak za kupanje
Emu (*Dromaius novaehollandiae*)	1 – 2	200 / 1.2	4	ne treba grijati	100	pijesak za kupanje
Kazuar (Casuariidae)	1	200 / 1.8	6	> 15	-	bazen s vodom

b) Ptice vodarice

Ptice vodarice trebaju imati na raspolaganju plitak bazen s vodom, a za vrste koje pretežno borave u vodi navedene su i minimalne površine i dubine bazena. Bazen treba imati niske rubove koje pticama omogućuju ulazak u vodu. Tropskim vrstama potrebno je osigurati i unutarnji bazen s vodom.

VRSTA	Broj ptica	Površina otvorenog prostora (m^2)	Svaka sljedeća ptica (m^2)	Površina zatvorenog prostora po ptici (m^2)	Bazen površina (m^2) / dubina vode (m)	Površina bazena svaka sljedeća ptica (m^2)	Posebni zahtjevi
Pelikani (Pelecanidae)	1 – 4	40	10	3	30 / 0.75	5	bazen i u zatvo-renom prostoru
Pingvini (Spheniscidae)	1 – 12	60	3		16 / 1.5	1	
Kormorani (*Phalacrocorax* sp.)	1 – 6	10	1.5		10	1.25	prečke ili grane
Rode (*Ciconia* sp.)	1 – 2	30	6	1	bazen		prečke ili grane
Velike čaplje (*Ardea* sp.)	1 – 6	30	3	1 tropske vrste	bazen		prečke ili grane
Srednje čaplje i žličarke	1 – 6	20	2	0.5 tropske vrste	bazen		prečke ili grane
Male čaplje (*Ixobrychus* sp.)	1 – 2	6			bazen		trska ili grmlje
Male patke (do 50 cm)	1 – 2	6 (visina 2.5 m)		zaklon	4 / 0.60–1*		Trska. Kućice za gniježđenje (*Aix*).
Velike patke (iznad 50 cm)	1 – 2	12 (visina 2.5 m)		zaklon	6 / 0.60–1*		trska
Manje guske, utve	1 – 2	60			bazen		niska trava
Labudovi, veće guske	1 – 2	200			100		niska trava

* Preporučena dubina bazena za patke plivarice je 0.60 m, a za patke ronilice oko 1 m.

c) Fazani

Fazani se mogu držati u volijerama. Zbog izrazite teritorijalnosti parove treba držati odvojeno. Ptice uglavnom dobro podnose hladnoću i dovoljan im je negrijani zaštitni prostor.

VRSTA	Broj ptica	Vanjski prostor	Zaštitni prostor
		Dimenzije površina (m^2) / visina (m)	Dimenzije površina (m^2) / visina (m)
Fazani	1 – 2	12 / 2	4 / 2
Paun	1 – 2	40 / 2	

d) Grabljivice i sove

Ptice grabljivice i sove mogu se držati u djelomično zatvorenim volijerama, koje pticama omogućuju sklanjanje od pogleda. Djelomično zatvorene volijere imaju, pored zatvorenih drvenih ili zidanih strana, jednu ili više djelomično otvorenih strana. Volijere trebaju biti opskrbljene prečkama i prostorima za sjedenje smještenim u gornjem dijelu volijere, ali tako da omogućavaju prostor za slobodan let. Okretne ptice kratkih krila i dugog repa, poput kobaca i jastrebova, ne smještaju se u potpuno žičane volijere.

Temperaturni zahtjevi u tablici označeni su oznakom:

I – dobro podnosi niske temperature, potrebna je zaštita od kiše i vjetra (ne treba unutarnji prostor)
II – osjetljive na jako niske temperature, potrebna je negrijana prostorija ili mjesto za spavanje
III – ne podnose niske temperature, potrebna je topla prostorija zaštićena od propuha
IV – jako osjetljive na niske temperature, potrebna je grijana prostorija s temperaturom iznad 15°C

VRSTA	Broj ptica	Vanjski prostor	Unutarnji prostor		Svaka sljedeća ptica (m^2)	Posebni zahtjevi
		Dimenzije površina (m^2) / širina (m) / visina (m)	Dimenzije površina (m^2) / širina (m) / visina (m)	Temperatura (°C)		
GRABLJIVICE *Falconiformes*						
Lešinari *Cathartes, Coragyps, Sarcorhamphus*	1	24 / 3 / 3	4 / 2 / 2	IV	10	*Sarcorhamphus papa* osjetljiv na mraz
Andski kondor *Vultur gryphus*	1	24 / 3 / 3		I		
Bukoč *Pandion haliaetus*	1	24 / 3 / 3	4 / 2 / 2	II	10	
Škanjac osaš *Pernis apivorus*	1	10.5 / 2 / 2.5	2 / 1 / 2	III	3	
Crnokrila lunja *Elanus caeruleus*	1	7.5 / 2 / 2.5	2 / 1 / 2	IV	3	
Lunje *Milvus*	1	12 / 2 / 2.5	4 / 2 / 2	I	6	*M. migrans* I I II*
Štekavci *Haliaeetus*	1	24 / 3 / 3	4 / 2 / 2	*H. leucogaster* I *H. vocifer* IV, ostali I	10	
Crkavice *Neophron, Necrosyrtes, Gypohierax*	1	12 / 2 / 2.5	4 / 2 / 2	*Neophron* II I III*, ostali IV	6	
Kostoberina *Gypaetus barbatus*	1	24 / 3 / 3		I	10	

VRSTA	Broj ptica	Vanjski prostor	Unutarnji prostor		Svaka sljedeća ptica (m^2)	Posebni zahtjevi
		Dimenzije površina (m^2) / širina (m) / visina (m)	Dimenzije površina (m^2) / širina (m) / visina (m)	Temperatura (°C)		
Supovi *Gyps, Aegyplus, Torgos, Trigonoceps, Sarcogyps*	1	24 / 3 / 3	4 / 2 / 2	*Aegyplus, G. fulvus* I *G. bengalensis* I, *Torgos i Sarcogyps* IV, ostali III	10	
Zmijari *Circaetus, Spilornis*, kratkorepi orao *Terathopius ecaudatus*	1	12 / 2 / 2.5	4 / 2 / 2	IV	6	
Eje *Circus*	1	12 / 2 / 2.5	4 / 2 / 2	*C. aeruginosus* II, *C. cyaneus* I	6	
Eje *Poliboroides*, gabari *Melierax*	1	12 / 2 / 2.5	4 / 2 / 2	IV	6	
Jastreb gušteraš *Kaupifalco monogrammicus*	1	7.5 / 2 / 2.5	2 / 1 / 2	IV	3	
Jastreb *Accipiter gentilis*	1	12 / 2 / 2.5		I	6	
Kobac *Accipiter nisus*	1	7.5 / 2 / 2.5		I	3	
Škanjci *Buteo buteo, B. jamaicensis*	1	10.5 / 2 / 2.5	2 / 1 / 2	*B. buteo* I, *B. jamaicensis* I, II*	3	
Škanjci *Buteo*	1	12 / 2 / 2.5	4 / 2 / 2	*B. lagopus, B. regalis, B. rufinus* I, *B. polyosoma* II, *B. rufofunus* III	6	
Harpije *Harpia, Morphnus*, veliki orao *Polemaetus bellicosus*	1	24 / 3 / 3	4 / 2 / 2	III	10	
Filipinski orao *Pithecophaga jefferyi*, krunati orao *Stephanoaetus coronatus*	1	24 / 3 / 3	4 / 2 / 2	IV	10	
Orlovi *Aquila*	1	24 / 3 / 3	4 / 2 / 2	*A. clanga* I *A. pomarina* II, *A. verreauxi* III, ostali I	10	
Savanski orao *Aquila rapax*	1	18 / 3 / 2.5	4 / 2 / 2	I, II*	6	
Prugasti orao *Hieraaetus fasciatus*	1	12 / 2 / 2.5	4 / 2 / 2	I, II*	6	
Kukmasti orao *Lophaetus occipitalis*	1	12 / 2 / 2.5	4 / 2 / 2	IV	6	
Karakare *Phalcoboenus, Polyborus*	1	12 / 2 / 2.5	4 / 2 / 2	*P. australis* I, *P. megalopterus* II	6	
Karakare *Milvago*	1	7.5 / 2 / 2.5	2 / 1 / 2	III	3	
Sokolići *Polihierax*	1	5 / 2 / 2	1.5 / 1 / 2	IV	1	
Sokolići *Microhierax*	1	2 / 1 / 2**	1 / 1 / 1	IV	1	
Vjetruše *Falco*	1	5 / 2 / 2	1.5 / 1 / 2	*F. tinnunculus* I, *F. vespertinus* III, *F. sparverius* II I III*	1	
Mali sokolovi *Falco*	1	7.5 / 2 / 2.5	2 / 1 / 2	*F. subbuteo* III, *F. columbarius* I,	3	Za *F. subbuteo* treba površina od 10.5 m^2
Veliki sokolovi *Falco*	1	12 / 2 / 2.5	4 / 2 / 2	europske i sjevernoameričke stanarice I, *F. biarmicus* I I II*, *F. jugger* II, *F. eleonorae* III, *F. cherrug* I-III*	6	
SOVE *Strigiformes*						
Kukuvije *Tyto*	1	7.5 / 2 / 2.5	2 / 1 / 2	*T. alba* I I II*, *T. capensis* IV	3	*T. capensis* boravi na tlu i treba zaklon
Riječna kukuvija *Phodilus badius*	1	5 / 2 / 2	1.5 / 1 / 2	IV	1	
Čukovi *Otus*		2 / 1 / 2**	1 / 1 / 1	*O. brucei* I *O. scops* III, *O. senegalensis* I *O. choliba* II I III*	1	
Bjelolici ćuk *Ptilopsis leucotis*	1	5 / 2 / 2	1.5 / 1 / 2	III I IV*	1	
Male ušare *Bubo poensis, B. africanus*	1	7.5 / 2 / 2.5	2 / 1 / 2	IV	3	

VRSTA	Broj ptica	Vanjski prostor	Unutarnji prostor		Svaka sljedeća ptica (m^3)	Posebni zahtjevi
		Dimenzije površina (m^2) / širina (m) / visina (m)	Dimenzije površina (m^2) / širina (m) / visina (m)	Temperatura (°C)		
Srednje ušare *Bubo nipalensis, B. sumatranus*	1	12 / 2 / 2.5	4 / 2 / 2	IV	3	
Velike ušare *Bubo bubo B. virginianus*	1	18 / 3 / 2.5	4 / 2 / 2	*B.b.bubo* I *B.b. omissus* I, *B.b. ascalaphus* I *B. capensis* III, *B.b. bengalensis* IV, *B. virginianus* I I II*, *B. lacteus* III I IV*	3	
Ušare *Ketupa*	1	12 / 2 / 2.5	4 / 2 / 2	III	3	
Bijela sova *Nyctea scandiaca*	1	18 / 3 / 2		I	3	aktivna danju
Sova ribarica *Scotopelia peli*	1	12 / 2 / 2.5	4 / 2 / 2	IV	3	
Sove *Strix* (manje vrste npr. *S. aluco*)	1	7.5 / 2 / 2.5	2 / 1 / 2	*S. aluco* I *S. varia* I, *S. hylophila* I *S. woodfordi* IV	3	
Sove *Strix, Surnia, Pulsatrix*	1	12 / 2 / 2.5	4 / 2 / 2	*S. uralensis* I *S. ulula* I, *P. perspicillata* I *S. leptogrammica* III	3	*Surnia ulula* je aktivna danju
Velika sova *Strix nebulosa*	1	18 / 3 / 2.5		I	3	
Čukovi *Glaucidium* – manje vrste	1	2 / 1 / 2**	1 / 1 / 1	*G. brasilianum* IV, *G. perlatum* III I IV*	1	
Čukovi *Glaucidium* – veće vrste	1	5 / 2 / 2	1.5 / 1 / 2	*G. passerinum* I, *G. cuculoides* IV	1	
Patuljasti ćuk *Micrathene whitneyi*	1	2 / 1 / 2**	1 / 1 / 1	IV	1	
Čukovi *Athene*	1	5 / 2 / 2	1.5 / 1 / 2	*A. noctua* I, *A. cunicularia* II, *A. brama* IV*	1	*A. cunicularia* treba omogućiti kopanje u tlu
Čukovi *Aegolius*	1	5 / 2 / 2		I	1	
Čukuša *Ninox novaeseelandiae*	1	7.5 / 2 / 2.5		I	3	
Sove *Asio*	1	7.5 / 2 / 2.5	2 / 1 / 2	*A. otus* I *flammeus* I, *A. clamator* II I III*, *A. capensis* III	3	*A. flammeus* i *A. capensis* borave na tlu i trebaju zaklon

* Prilikom reguliranja temperature treba obratiti pažnju na regionalno porijeklo što znači da mogu biti potrebne i druge kategorije koje ovdje nisu navedene.

** Kod isključivog držanja u grijanim unutrašnjim volijerama: površina 2 m^2, širina 1 m, visina 1 m (svaka sljedeća životinja 1 m^2 više).

e) Golubovi

Mnogi golubovi su izrazito teritorijalni pa parove treba držati odvojeno, iako se mogu držati u volijerama s drugim vrstama ptica. Vrste koje podnose hladnoću mogu se držati u vanjskim volijerama ako postoji zaštitni prostor koji se ne smrzava.

VRSTA	Broj ptica	Vanjski prostor
		Dimenzije površina (m^2) / visina (m)
Male vrste	1 – 2	2 / 2
Srednje vrste	1 – 2	6 / 2
Velike vrste	1 – 2	10 / 2

f) Papige

Papige se mogu držati u volijerama ili kavezima. Kaveze treba postaviti na visinu od najmanje 80 cm. Za držanje u vanjskim volijerama mora postojati prostor za zaštitu od vremenskih nepogoda (sa svih strana zatvoren i osvijetljen prostor, najmanje visok kao i kavez ili volijera, s otvorom za ulaz i izlaz, a temperaturni zahtjevi primjereni su vrsti), koji ptice mogu u svakom trenutku potražiti. Samo za lošeg vremena, npr. jakog mraza, ptice se trebaju tijekom dana držati u zaštitnom prostoru. Za vrste koje se u pravilu moraju držati u temperiranim prostorima, primjereno uređene unutrašnje volijere moraju biti istih mjera kao i vanjske volijere.

Posude s vodom i hranom trebaju tijekom zime biti smještene u zaštitni prostor. Podloga kaveza, unutrašnjih volijera i zaštitnog prostora treba biti prekrivena pijeskom, piljevinom neobrađena drveta, drvenim granulama ili sličnim materijalom i treba je čistiti najmanje jednom tjedno. Podloga vanjskih volijera može biti ili prirodna (tlo) ili se može prekriti slojem pijeska, šljunka ili slično.

Kavezi, volijere i zaštitni prostori moraju biti opremljeni s najmanje dvije drvene prečke za sjedenje različite čvrstoće, koje moraju biti smještene tako da omogućuju duge letne pruge. Između kaveza ili volijera može biti potreban razdvajajući zid za zaštitu od povreda ugrizom. Sve papige osim opatice se gnijezde u dupljama, stoga im za gniježđenje treba postaviti kućice, koje neki rodovi (*Aratinga, Pyrrhura, Brotogeris, Bolborhynchus*) koriste za spavanje tijekom čitave godine.

Optimalna temperatura prostora navedena je za svaku skupinu. Temperatura u zaštitnom prostoru mora biti najmanje 10°C, a za rodove *Cyclopsitta, Deroptyus, Eclectus, Forpus, Geoffroyus, Graydidascalus, Gypopsitta, Micropsitta, Pionites, Pionopsitta, Prioniturus, Psittacella, Psittaculirostris, Psittinus, Psittrichas, Tanygnathus, Triclaria* i *Loriculus* najmanje 15°C. Za papige koje podnose hladnoću, npr. mala aleksandra (*Psittacula krameri*), ljubičastoprsa aleksandra (*Psittacula derbiana*), opatica (*Myopsitta monachus*), patagonska papiga (*Cyanoliseus patagonicus*) i australske papige zaštitni se prostor ne smije smrzavati.
Za držanje papiga uzetih iz prirode potreban je tijekom prve dvije godine veći prostor i treba im ponuditi dovoljno mogućnosti za povlačenje, stoga površina kaveza i volijera mora biti najmanje 50% veća nego što je navedeno u tablici za pojedine skupine papiga.

Za privremeno držanje papiga (do tri mjeseca) površina kaveza i volijera može biti 50% manja nego što je navedeno u tablici.

VRSTA	Broj ptica	Vanjski prostor		Zaštitni prostor	
		Dimenzije duljina (m) / širina (m) / visina (m)	Svaki sljedeći par (m^2)	Dimenzije površina (m^2) / visina (m)	Svaki sljedeći par (m^2)
Are					
duljine do 40 cm	1 – 2	2 / 1 / 1.5	1	1 / 1.5	0.5
duljine 40 do 60 cm	1 – 2	3 / 1 / 2	1.5	1 / 2	0.5
duljine preko 60 cm	1 – 2	4 / 2 / 2	4	2 / 2	1
Ostale papige					
duljine do 25 cm (*Neophema, Forpus*)	1 – 2	1 / 0.5 / 0.5	0.25	0.5 / 0.5	0.25
duljine 25 do 40 cm (veliki lorijI)	1 – 2	2 / 1 / 1	1	1 / 1	0.5
papige i kakadui duljine preko 40 cm	1 – 2	3 / 1 / 2	1.5	2 / 2	1

g) Pjevice

Ptice pjevice mogu se držati u kavezima ili vanjskim volijerama. Vrste koje podnose hladnoću mogu biti držane u vanjskim volijerama ako postoji zaštitni prostor koji se ne smrzava. Vanjske volijere moraju biti djelomično nadsvođene, moraju imati prostor za zaštitu od vremenskih uvjeta (jakog sunca, vjetra i padalina) koji ptice mogu u svakom trenutku potražiti. Visina volijere treba biti najmanje 1.7 m.

Pod treba biti prekriven pijeskom, piljevinom, zemljom ili prikladnim materijalom, treba ga održavati čistim. Kavezi, volijere i zaštitni prostori trebaju imati najmanje 3 prečke za sjedenje i one moraju biti toliko udaljene da ptice mogu letjeti. Preporuča se korištenje prirodnih grana. Kavezi moraju biti neprozirni s tri strane, a volijere s jedne strane. Okrugli kavezi nisu pogodni. Kavez treba postaviti na najmanje 80 cm visine (s iznimkom vrsta koje se gnijezde na tlu, npr. ševa).

Ako postoji međusobna snošljivost, različite vrste ptica mogu se držati u zajedničkoj volijeri, a površina prostora treba biti prilagođena najvećoj vrsti.

VRSTA	Broj ptica	Vanjski prostor	Zaštitni prostor		Svakih sljedećih 1-2 ptice	Posebni zahtjevi
		Dimenzije površina (m^2) / širina (m) / visina (m)	Površina (m^2) / broj ptica	Temperatura (°C)		
Ševe (Alaudidae)						
do 15 cm	1 – 2	1 / 0.5 / 0.5	1 / 1 par, zimi do 6 ptica	europske vrste prostor bez smrzavanja, tropske vrste > 10 °C	25%	tlo prekriveno s 4 cm zemlje ili pijeska, zaklon na tlu
15 - 20 cm	1 – 2	1.2 / 0.8 / 0.5			25%	
preko 20 cm	1 – 2	1.6 / 0.8 / 0.5			25%	
Estrilde (Estrildidae), vrapci i pletilje (Ploceidae)						
do 12 cm	1 – 2	0.8 / 0.4 / 0.4	1 / 20-30*	estrilde > 15-20 °C, pletilje i tropski vrapci > 10 °C, europske vrste prostor bez smrzavanja	25%	estrilde trebaju košare za spavanje
12 - 20 cm	1 – 2	1.2 / 0.5 / 0.5	1 / 10-15*		25%	
preko 20 cm	1 – 2	1.6 / 0.5 / 0.5	1 / 5 ptica		25%	za dugorepe pletilje visina 1.2 m
Zebe (Fringillidae), strnadice (Emberizinae), kardinali (Cardinalinae)						
do 15 cm	1 – 2	0.8 / 0.4 / 0.4	1 / 10-20**	tropske vrste > 15 °C, strnadice prostor koji se ne smrzava	25%	
15 - 20 cm	1 – 2	1.2 / 0.5 / 0.5	1 / 6-10**		25%	
preko 20 cm	1 – 2	1.6 / 0.8 / 0.8	1 / 4 ptice		25%	

VRSTA	Broj ptica	Vanjski prostor	Zaštitni prostor		Svakih sljedećih 1-2 ptice	Posebni zahtjevi
		Dimenzije površina (m^2) / širina (m) / visina (m)	Površina (m^2) / broj ptica	Temperatura (°C)		
Čvorci (Sturnidae)						
Balijska minja (*Leucopar rothschildi*)	1 – 2	2 / 2 / 2	2 / 2 ptice	> 10°C	drži se po 1 par	voda za kupanje, kućice za gniježđenje
Beo (*Gracula religiosa*)	1 – 2	2 / 1 / 1.8	0.6 / 2 ptice	> 10°C		
Drozdalji (Timaliinae)						
do 20 cm (npr. *Lelothrix sp.*)	1 – 4	2 / 1 / 1.8	0.5 / 2 ptice	>5°C (*L. argentauris* > 10°C)		
preko 20 cm (npr. *Garrulax canorus*)	1 – 2	2 / 1 / 1.8	0.6 / 2 ptice	> 5°C		

+ Prilikom reguliranja temperature treba obratiti pažnju na regionalno porijeklo što znači da mogu biti potrebne i druge kategorije koje ovdje nisu navedene.

++ Kod isključivog držanja u grijanim unutrašnjim voljerama: površina 2 m^2, širina 1 m, visina 1 m.

GMAZOVI (REPTILIA)

VRSTA	Smještaj	Minimalna veličina prostora po jedinki (duljina x širina x visina)	Uređenje prostora za životinje	Temperatura (°C)	Voda i hrana
Zmije (Serpentes)	Terarij	1 x 0.5 DT* Arborealne zmije moraju imati terarij visok barem 0.5 DT* Za svaku dodatnu jedinku prostor se mora proširiti 20%	Grubi treset, kora drveća, meka piljevina, novinski papir ili komercijalna podloga, osigurano mjesto za skrivanje (što manjih dimenzija tako da se zmija jedva uvuče). Arborealne zmije moraju imati terarij s granama od kojih barem jedna mora biti u vodoravnom položaju. Ne preporučuje se terarij od drva niti zemljana podloga (zbog razvoja parazita).	25-30 °C Grijač se postavlja u dio terarija suprotan od smještaja skrivališta, te može zauzimati najviše 1/3 površine terarija. Za grijanje se ne preporuča koristiti tzv. «tople stijene».	Voda mora biti uvijek prisutna, a neke vrste je potrebno prskati jer vodu piju iz ljuskica na tijelu. Posuda s vodom mora biti promjera da skupčana zmija može u nju leći. Mesojedi
Gušteri (Sauria)	Terarij	4 x 3 x 3 DT* Za arborealne gušetre visina 3.5 DT* Za svaku dodatnu jedinku prostor se mora proširiti za 15%	Grubi treset, kora drveća, krupni šljunak ili komercijalna podloga. Neke vrste koje se ukopavaju trebaju visinu podloge (pijeska) 8-10 cm. Terarij mora barem djelomično oponašati prirodni okoliš (vizualno). Mora postojati mjesto za skrivanje (što manje). Arborealni gušteri moraju imati terarij s granama od kojih barem 1 mora biti u vodoravnom položaju i ispod reflektorske žarulje ili UV fluorescentne cijevi kako bi se životinja mogla sunčati. Ne preporučuje se terarij od drva niti zemljana podloga (zbog razvoja parazita).	28-35 °C Grijač se postavlja u dio terarija suprotan od smještaja skrivališta, te može zauzimati najviše 1/3 površine terarija. Za grijanje se ne preporuča koristiti tzv. «tople stijene». Gušteri koji se sunčaju moraju, uz reflektorsku žarulju (kao izvor topline), u terariju imati i specijalnu fluorescentnu cijev koja emitira UV svjetlost određene valne duljine.	Voda mora biti uvijek prisutna. Arborealne vrste često ne piju vodu iz posuda pa je terarij potrebno prskati kako bi pili vodu nakupljenu na granama i slično. Biljojedi i mesojedi – prehranu treba prilagoditi svakoj vrsti. Potrebno je paziti da biljojedni gušteri u svojoj prehrani dobivaju dovoljno vitamina i tvari neophodnih za održavanje fizioloških funkcija.

VRSTA		Smještaj	Minimalna veličina prostora po jedinki (duljina x širina x visina)	Uređenje prostora za životinje	Temperatura (°C)	Voda i hrana
Vrste gušterа s posebnim uvjetima	Zeleni leguan (*Iguana iguana*)	Terarij	4 x 3 x 5 DT* III 5 x 3 x 4 DT*	Supstrat mora biti lagano vlažan, potrebno često prskanje. 1/3 površine terarija mora zauzimati posuda s vodom. Terarij mora imati grane za penjanje od kojih bar jedna mora biti ispod reflektorskog izvora topline. U terariju mora postojati UV fluorescentna cijev.	28-30 °C	
	Kameleoni (Chamaleonidae)	Terarij	4 x 4 x 4.5 DT* za vrste koje žive na zemlji, 4 x 2.5 x 4 DT* za arborealne vrste Za par prostor se mora proširiti 20%	Potrebne grane za penjanje (za arborealne vrste), odnosno skloništa za skrivanje (za terestrijalne vrste). Odrasli se kameleoni moraju držati pojedinačno (zbog smanjenja stresa).	20-30 °C za većinu vrsta, >24 °C za planinske vrste, oko 20°C za noćne vrste koje preko dana moraju imati uključenu reflektorsku žarulju.	
	Varani (Varanidae)	Terarij	5 x 3 x 4 DT* 5 x 2 x 4 DT* 4 x 2 x 5 DT* 5 x 2 x 2 DT*	Krupni šljunak, kora drveta, komercijalni supstrati. Arborealne vrste moraju imati grane za penjanje.	30-34 °C, ispod reflektorske žarulje 45 °C.	
Krokodili, aligatori i kajmani		Veliki terarij	Vodena površina od 2.5m^2 (po jedinci), dubina vode oko 40 cm, kopneni dio (sunčalište). Za svaku dodatnu jedinku terarij se treba proširiti i to 20% vodenu površinu i 10% kopneni dio.	Vodena površina od 2.5 m^2 (po jedinci), dubina vode oko 40 cm, kopneni dio (sunčalište) može biti od betona ili prekriven plastičnom masom, krupnim treseton ili korom drveta.	Temperatura vode 25-27 °C, temperatura zraka 25-30 °C, a ispod reflektorske žarulje 35 °C.	Mesojedi. Kajmani se uglavnom hrane ribom, ali se mogu hraniti i miševima i drugim malim glodavcima.
Kopnene kornjače		Terarij ili ograđene u prirodi	5 x 4 x 3 DO**	Drže se u zajednicama. Terarij s plastičnom podlogom, šljunkom , mješavinom treseta i zemlje. Skrivalište mora biti tako veliko da se u njega može sakriti više životinja. Vanjski prostor mora biti dobro ograđen jer kornjače dobro kopaju i mogu lako prokopati prolaz ispod ograde, podloga može biti zemljana ili travnata, sa skrivalištima na više mjesta, po mogućnosti u hladu.	27-30 °C, ispod reflektorske žarulje do 35 °C. Ako se kornjače drže vani, najbolje je dio nastambe držati na suncu, a drugi dio mora stalno biti u hladu kako bi se životinje mogle zaštiti od sunca.	Biljojedi. Raznolika biljna hrana s povremenim vitaminskim dodacima. Mladima treba povremeno davati kalcij.
Vodene kornjače		Vanjski bazen ili terarij	5 x 4 x 3 DO**	Drže se u zajednicama. Mora postojati barem jedan suhi dio na koji se kornjače mogu popeti i sunčati. Vanjski bazen mora imati rub na koji se kornjača može lako popeti. Vodene kornjače ne moraju imati skrivalište. Neke se rado ukopavaju u mulj, pa na dnu moraju imati debeli sloj pijeska.	Mlade vodene kornjače moraju imati vodu koja je zagrijana na minimalno 22 °C, a poželjno je i do 26 °C. Vodu se može grijati akvarijskim grijačima.	Mogu se hraniti komercijalnim mješavinama.

VRSTA	Duljine i širine oklopa (cm)	Smještaj	Minimalna veličina prostora po jedinki površina (m^2) / promjer (m) / visina (m)	Uređenje prostora za životinje	Temperatura (°C)	Voda i hrana
Morske kornjače (Cheloniidae)	10 x 10	Bazen	0.1 / 0.4 / 0.3	<u>Karakteristike vode:</u> Salinitet : 20-35‰ pH: 7.5–8.5 Koncentracija klora: 1.0-1.5 ppm Kakvoća vode: visoke sanitarne čistoće, bistra <u>Karakteristike bazena:</u> Jedinke dužine oklopa 10-70 cm: za svaku dodatnu jedinku površinu je potrebno povećati za 50%. Jedinke dužine oklopa 70-90 cm: za svaku jedinku površinu je potrebno povećati za 100%. Unutarnja površina bazena ne smije biti prekrivena toksičnim tvarima. Bazeni ne smiju sadržavati predmete koje kornjača može progutati, zaplesti se u njih ili zaglaviti u njima. Bazeni moraju biti dostatno osvjetljeni (do 16 sati dnevno), all se dio bazena mora zasjeniti kako bi se životinji omogućio izbor zaklona u slučaju prejakog prirodnog ili umjetnog osvjetljenja.	Temperatura vode 20-30 °C	Nepokvarena i čista, svježa ili smrznuta na način da zadrži kvalitetu. Hranjenje iz ruku životinja koje će biti vraćene natrag u more je zabranjeno. Prije puštanja morske kornjače treba hraniti živim plijenom.
	20 x 20		0.5 / 0.6 / 0.5			
	30 x 30		1 / 1.2 / 0.7			
	40 x 35		1.7 / 1.5 / 0.7			
	50 x 40		2.2 / 1.7 / 0.9			
	60 x 50		3.5 / 2 / 0.9			
	70 x 60		6 / 2.5 / 1.2			
	80 i više x 70 i više		7.5 / 3 / 1.2			

DT* – duljina tijela
DO** – duljina oklopa

VODOZEMCI (AMPHIBIA)

VRSTA	PROSTOR	UREĐENJE PROSTORA
Bezrepci (Anura)		
Pipidae - bezjezičnjače	Akvarij	- mali komadi kopna koji plutaju - veličina posude: 1 litra vode na 1 cm dužine životinje - najveća dubina vode 15-50 cm
Ranidae – prave žabe *Discoglossidae* - mukači	Akvaterarij	- osigurati primjereni odnos veličine vodenog i kopnenog dijela akvaterarija - održavanje kvalitete vode (svakodnevno filtriranje i izmjena vode)
Bufonidae - krastače *Pelobatidae* - češnjače *Leptodactylidae* *Dendrobatidae*	Terarij	- posudica s vodom - primjereni supstrat (na primjer treset ili suho lišće koje se mora vlažiti.) - prostor za skrivanje
Žabe prilagođene penjanju: - *Hylidae* - gatalinke - *Rhacophoridae* - *Microhylidae*	Terarij	- visoki terarij - posudica s vodom - primjereni supstrat (na primjer treset ili lisni otpad) - mogućnost penjanja (grane, kamenje)
Repaši (Caudata)		
Daždevnjaci	Terarij	- posudica s vodom - primjereni supstrat (na primjer treset ili lisni otpad) - zasađeno zelenilo i osiguran prostor za sakrivanje
Vodenjaci	Akvaterarij	- osigurati primjereni odnos veličine vodenog i kopnenog dijela akvaterarija - održavanje kvalitete vode (svakodnevno filtriranje i izmjena vode) - zasađeno zelenilo i osiguran prostor za sakrivanje

PRILOG II

POPIS VRSTA ŽIVOTINJA ČIJE ŽIVE PRIMJERKE NIJE DOPUŠTENO DRŽATI U ZATOČENIŠTVU

SKUPINA		VRSTA	
ZNANSTVENO IME	HRVATSKO IME	ZNANSTVENO IME	HRVATSKO IME
CETACEA	KITOVI	CETACEA spp.*	kitovi

*kratica «spp.» označava sve vrste unutar više svojte

PRILOG III

POTVRDA O OZNAČAVANJU ZAŠTIĆENIH ŽIVOTINJA

PODACI O VLASNIKU ŽIVOTINJE	
Ime i prezime / Naziv vlasnika	
Ulica i kućni broj	
Mjesto i poštanski broj, država	
PODACI O ŽIVOTINJI	
Znanstveno ime vrste	
Hrvatsko ime vrste	
OZNAČAVANJE ŽIVOTINJE	☐ prvi put
	☐ ponovno označavanje Broj suglasnosti za ponovno označavanje:
VRSTA OZNAKE (zaokružiti)	a) zatvoreni nožni prsten b) mikročip c) ostalo (navesti):
Jedinstveni kod oznake *	
Datum označavanja	
PODACI O OZNAČIVAČU ŽIVOTINJE	
Ime i prezime označivača	
Naziv ovlaštene veterinarske organizacije	
Ulica i kućni broj	
Mjesto i poštanski broj	
_____ Datum i mjesto izdavanja	_____ Vlastoručni potpis označivača Pečat

* Ukoliko je životinja označena mikročipom, u desno polje zalijepiti naljepnicu s bar kodom mikročipa i jedinstvenim brojem oznake.

PRILOG IV

OBRAZAC OBAVIJESTI O UGINUĆU, BIJEGU, USMRĆENJU ILI GUBITKU OZNAČENE ZAŠTIĆENE ŽIVOTINJE

PODACI O VLASNIKU ŽIVOTINJE	
Ime i prezime / Naziv vlasnika	
Ulica i kućni broj	
Mjesto i poštanski broj, država	
PODACI O ŽIVOTINJI	
Znanstveno ime vrste	
Hrvatsko ime vrste	
Vrsta oznake (zaokružiti)	a) zatvoreni prsten b) mikročip c) ostalo (navesti):
Jedinstveni kod oznake	

Životinja je _____ (datum)

□ uginula
□ pobjegla
□ usmrćena
□ izgubljena
□ ostalo (navesti):

te će tijelo biti

□ preparirano
□ ustupljeno znanstvenoj ustanovi
□ zbrinuto u veterinarsko-higijenskom servisu
□ ostalo (navesti):

_____ Datum

_____ Vlastoručni potpis vlasnika

PRILOG V

OBRAZAC ZA UVOĐENJE U EVIDENCIJU DRŽATELJA ZAŠTIĆENIH ŽIVOTINJA

PODACI O VLASNIKU ŽIVOTINJE	
Ime i prezime / Naziv vlasnika	
Ulica i kućni broj	
Mjesto i poštanski broj, država	
PODACI O ŽIVOTINJI	
Znanstveno ime vrste	
Hrvatsko ime vrste	
Spol životinje (zaokružiti)	M Ž
Podrijetlo životinje	
Datum stjecanja životinje	
Način stjecanja životinje	
Opis uvjeta držanja i skrbi o životinji	
VRSTA OZNAKE (zaokružiti)	a) zatvoreni nožni prsten b) mikročip c) ostalo (navesti):
Jedinstveni kod oznake *	

Datum i mjesto _____ Vlastoručni potpis _____

* Ukoliko je životinja označena mikročipom, u desno polje zalijepiti naljepnicu s bar kodom mikročipa i jedinstvenim brojem oznake.